

Kiemelt információkat tartalmazó dokumentum

Cél

Ez a dokumentum tájékoztatja Önt az erre a befektetési termékre vonatkozó kiemelt információkról. Ez a dokumentum nem marketinganyag. Az információközlést jogszabály írja elő azzal a céllal, hogy az Ön segítségére legyen e termék jellegének, kockázatainak, költségeinek, és az azzal elérhető lehetséges nyereségnek és veszteségnek a megértésében, valamint a termék más termékekkel való összehasonlításában.

Termék

A termék neve **BUX (index) spread kontraktus**, a termékeket a Budapesti Értéktőzsde Zrt. (a továbbiakban: BÉT, www.bet.hu) állítja elő.

Hívja a +36 1 429 6700-os számot további információkért.

Illetékes hatóság: Magyar Nemzeti Bank

Kelt. / utolsó felülvizsgálat napja: 2024.07.01.

Figyelem! Ön olyan terméket készül megvenni, amely összetett, és megértése nehéz lehet.

Milyen termékről van szó?

Típus **BUX (index) spread** kontraktus

Cél

A BUX spread ügylet a határidős BUX index két különböző lejáratának árkülönbözetére történő üzletkötés. A tranzakció után a két határidős ügylet a BUX határidős ügyletekkel megegyezően viselkedik.

A határidős ügyletek jövőbeli időpontra szólnak, az ügyletkötés pillanatában az alaptermék nem cserél gazdát. A határidős ügyletek az alaptermék (jelen esetben egy index) jövőbeli árfolyamalakulására vonatkozó várakozást testesítenek meg: a befektető az alaptermék árfolyamának emelkedéséből (hosszú vagy long pozíció) és a csökkenéséből (rövid vagy short pozíció) is profitálhat. A teljesítés egy jövőbeli időpontban (a lejárat napon), egy előre meghatározott árfolyamon (kötési árfolyam) történik. A teljesítés történhet fizikai szállítással, ekkor az alaptermék ténylegesen gazdát cserél a lejáratkor, de történhet készpénzes elszámolással is, amikor csak az árfolyamkülönbözetet számolják el egymás között a felek.

BUX spread ügyletnél technikailag két, egymással ellentétes irányú határidős üzletkötés történik, egy a közelebbi és egy a távolabbi lejáratban. BUX spread vétel (long pozíció) a közelebbi lejárat vásárlását és a távolabbi eladását jelenti, amivel a befektető a közelebbi lejárat árfolyamának a távolabbi lejárat árfolyamához képesti nagyobb emelkedésére, vagy kisebb esésére számít. BUX spread eladás (short pozíció) ennek fordítottját jelenti, ekkor a közelebbi lejárat árfolyamának a távolabbi lejárat árfolyamához képesti nagyobb csökkenésére, vagy kisebb emelkedésére számít. (Például a BUX19061912 vétele a határidős BUX 2019. júniusi lejáratának vételét és a 2019. decemberi lejáratának egyidejű eladását jelenti arra számítva, hogy a BUX 2019. júniusi lejárat a 2019. decemberihez képest jobban fog emelkedni, vagy kisebb mértékben esik.)

A határidős ügyleteknek alapvetően két fő típusát különböztetjük meg; a tőzsdén kereskedett határidős kontraktusokat (futures) és a tőzsdén kívül kereskedetteket (forward). Előbbiek szabványosított termékek, a futamidő, az alaptermék és a kontraktus mérete is előre meghatározott és szabványokhoz van kötve, míg utóbbiak egyedileg paraméterezhetőek a felek által. Tőzsdei határidős tranzakció esetén a kötésben résztvevő felek közé belép a KELER KSZF Zrt., mint központi szerződő fél, aki garantálja az ügyletek teljesítését, így a befektető nincs kitéve a másik fél esetleges nemfizetésének. (Ellentétben a forward ügyletekkel, ahol ilyen garanciavállalás nincs.) A BÉT-en az összes index alapú határidős termék készpénzes elszámolású és az elszámolást a KELER KSZF végzi.

Az index alapú határidős kontraktusok is tőkeáttételes termékek, ami azt jelenti, hogy a segítségével képesek lehetünk a számlánkon elhelyezett összegnél nagyobb pozíciót felvenni, másként fogalmazva, adott határidős termékben kisebb összeggel is felvehető ugyanakkora méretű pozíció.

A KELER KSZF adott termékben a nettó pozíciónk után (ami a vételi és az eladási pozíciók kontraktusban mért különbsége) minden esetben alapletét (fedezet) elhelyezését kéri. Az alapletét a pozíción keletkező veszteség fedezésére szolgál. Amennyiben a fedezet a kedvezőtlen árfolyamalakulás következményeként egy bizonyos mérték alá esik, úgy pótfedezet elhelyezését is kérheti a KELER KSZF. Az alapletét pozíciómérethez viszonyított nagysága adja meg, hogy mekkora tőkeáttétel keletkezik. A tőkeáttétel nagysága azt mutatja, hogy az alaptermék árfolyamának egységnyi mértékű elmozdulása esetén annak hányszorosával változik a befektetett összeg értéke; például kétszeres tőkeáttétel esetén, amennyiben az alaptermék árfolyama 1%-al változik, akkor a befektetés értéke 2%-al fog változni. A tőkeáttétel segítségével az alapterméken elért nyereség vagy veszteség mértéke felnagyítható: minél nagyobb a tőkeáttétel, annál kockázatosabb az adott termék.

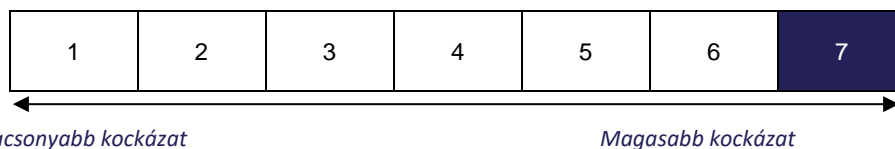
A tőzsdei BUX spread ügyletek esetén, a nyereség és veszteség elszámolása napi szinten, a BUX spreadet alkotó két határidős lábban, a határidős index elszámolási szabályainak megfelelően történik, minden esetben forintban. A nyereség/veszteség mértéke a kötési ár és az azonnali piaci árfolyam – a BUX spreadet alkotó két határidős BUX lejárat árának különbségének – viszonyától függ. Hosszú (long) pozíció esetén amennyiben a kötési árfolyamnál magasabb a BUX spreadet alkotó két határidős BUX lejárat árának különbsége, akkor nyereség, ha alacsonyabb, akkor veszteség keletkezik. Rövid (short) pozíciónál ez fordítva van, ekkor a befektető az árfolyam esésében érdekelt.

Megcélzott befektetői kör

Az intézményi befektetők és a vállalatok mellett olyan lakossági ügyfelek számára lehet megfelelő választás, akik tisztában vannak a termék működésével, kockázataival, az alaptermék árfolyamára ható tényezőkkel, van elképzelésük az alaptermék jövőbeni árfolyamának várható alakulásáról és a magasabb potenciális hozamért cserébe magas kockázatot is hajlandóak tolerálni. BUX spread ügyletek spekulációs és fedezeti céllal is köthetőek.

Milyen kockázatai vannak a terméknek, és mit kapok cserébe?

Kockázati mutató

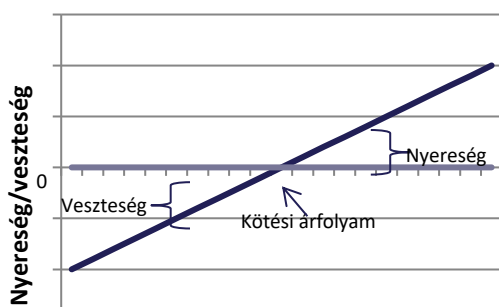

A BUX spread kontraktusoknak a BÉT által nincsen ajánlott tartási ideje, ez a befektető egyéni kockázatvállalási hajlandóságától és befektetési stratégiájától függ. A termék releváns likviditási kockázattal rendelkezik. Az összesített kockázati mutató iránymutatást ad e termék más termékekhez viszonyított kockázati szintjéről. Azt mutatja meg, hogy a termék milyen valószínűséggel fog pénzügyi veszteséget okozni a piacok mozgása miatt vagy azért, mert az ügyletben résztvevő másik fél nem tudja Önt kifizetni. Ezt a terméket a 7 osztály közül a 7. osztályba soroltuk, amely a legmagasabb kockázati osztály. A skálán a legalacsonyabb érték sem jelent kockázatmentes befektetést. A termék kockázati mutatója figyelembe veszi a lehetséges veszteség mértékét, mely akár a befektetett összegnél nagyobb is lehet. Ez a termék nem foglal magában védelmet a jövőbeli piaci teljesítménnyel szemben, ezért befektetését részben vagy egészében elveszítheti.

Teljesítmény
forgatókönyvek

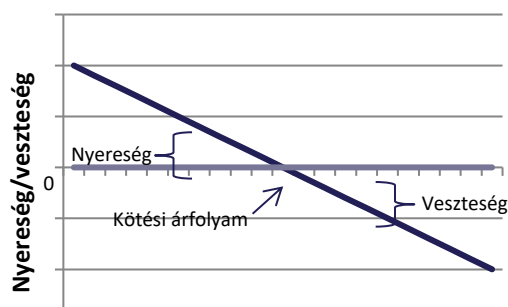
A kötési árfolyam (a BUX spreadet alkotó két határidős lejárati kötési árának különbsége), a két határidős BUX lejárati aktuális árfolyamainak különbsége és a nyereség/veszteség közötti összefüggést az alábbi ábrák szemléltetik. A vízszintes tengely mutatja a BUX spreadben szereplő két lejárati árának különbségét, a függőleges tengely pedig a nyereséget vagy veszteséget. Amennyiben a kötési árfolyam megegyezik a két határidős BUX lejárati aktuális árfolyamainak különbségével, akkor a nyereség 0.

Long pozíció BUX spread

A spreadet alkotó határidős lejáratok árfolyamainak különbsége

Short pozíció BUX spread

A spreadet alkotó határidős lejáratok árfolyamainak különbsége

Példa 1: A BUX19061912 spread kötési árfolyama -200 pont. (Határidős BUX 2019. június 41.450 pont, 2019 december 41.650 pont.) Egy hónap múlva a határidős BUX 2019. júniusi lejárata 41.500 pont, míg a 2019. decemberi lejárata 41.600 pont. (Egy kontraktus az index értékének tízszeresére szól forintban kifejezve.) Ekkor long pozíció esetén egy kontraktusra vetítve $10\text{Ft} \cdot ((41.500 - 41.600) \text{ pont}) - (-200 \text{ pont}) = 1000 \text{ Ft}$ nyereség, short pozíció esetén pedig egy kontraktusra vetítve ugyanennyi veszteség keletkezik ($10\text{Ft} \cdot (-200 \text{ pont} - (41.500 - 41.600) \text{ pont}) = 1000 \text{ Ft}$.)

Ez az ábra szemlélteti, hogy befektetése hogyan teljesíthet. Összehasonlíthatja más származtatott termékek kifizetési ábráival. A bemutatott ábrák egy sor lehetséges kimenetelt adnak meg, és nem jelölik meg pontosan, hogy mekkora összeget kaphat vissza. Az Ön által kapott összeg az alaptermék alakulásától függően változik. Az ábrák megmutatják, hogy az alapul szolgáló eszköz egyes értékeinél mennyi lenne a termék nyeresége vagy vesztesége. A bemutatott adatok magukban foglalják magának a terméknek az összes költségét, de előfordulhat, hogy nem tartalmazzák az összes olyan költséget, amelyet Ön a tanácsadójának vagy forgalmazójának fizet. A szám adatok nem veszik figyelembe az Ön személyes adóügyi helyzetét, amely szintén befolyásolhatja az Ön által visszakapott összeg nagyságát. Ön maximális veszteségként elveszítheti a teljes befektetését. A potenciális nyereség és potenciális veszteség mértéke meg is haladhatja a befektetett összeget. A potenciális veszteség mind short és long pozíció esetén elméletileg végtelen is lehet.

E termék megvásárlása azt feltételezi, hogy Ön a BUX spreadet alkotó határidős BUX közelebbi lejárata árfolyamának a távolabbi lejárata árfolyamához képesti nagyobb emelkedésére, vagy kisebb esésére számít long pozíció felvétele esetén, short pozíció felvétele esetén pedig fordítva.

Mi történik, ha a BÉT nem tud fizetni?

A BÉT-en kereskedhető BUX spread termékek esetén Ön nem a BÉT-el, hanem harmadik személlyel köt ügyletet, ezért a BÉT fizetőképessége nincsen összefüggésben a BUX spread kifizetésével, a BÉT esetleges nem teljesítése miatt Önnek nem keletkezik vesztesége. Az elszámolást egy központi szerződő fél, a KELER KSZF Zrt. biztosítja a felek között, illetve garantálja az ügyletek teljesítését is. A KELER KSZF Zrt. garanciarendszerének részletes szabályait a „KELER KSZF Általános Üzletszabályzata” tartalmazza, amely www.kelerkszf.hu weboldalon megtalálható.

Milyen költségek merülnek fel?

A termékkel kapcsolatos díjakat a BÉT az Ön forgalmazója számára terheli, Ön díjakat közvetlenül a BÉT részére nem fizet. A BÉT a forgalmazó terhére tranzakciós díjakat számol fel, amelyek mértékéről a BÉT mindenkor hatályos „Rendelkezés a Tőzsde által alkalmazott díjakról” c. dokumentumából tájékozódhat, amely megtalálható a www.bet.hu honlapon. A BÉT a tranzakciós díjakon felül egyéb díjakat nem számol fel, így időszakonként visszatérő, vagy kilépési költségei a terméknek nincsenek. **Tekintettel arra, hogy a BUX spread kötése vagy a pozíció lezárása esetén is két-két határidős kontraktus kerül egyidejűleg megkötésre, így a lenti árak mindkét kontraktus tranzakciójára felszámításra kerül.**

A BUX spread kontraktus esetén a BÉT az Ön forgalmazójára az alábbi díjakat terheli:

Termék neve	Díjmérték
BUX (határidős)	26 Ft/kontraktus

Az első díjmérték a nyitó és a záró ajánlattételi részzszakaszban az ajánlatbetevő és az ajánlatmegütő félre egyaránt, illetve szabad szakaszban az ajánlatbetevő félre kerül alkalmazásra. A második díjmérték szabad szakaszban az ajánlatmegütő félre kerül alkalmazásra. A BÉT által felszámolt, a forgalmazót terhelő tranzakciós díjak mértéke a fenti Díjmérték és a kontraktusok számának szorzata. Egy BUX spread két kontraktusból tevődik össze.

Befektetési forgatókönyv	Ha Ön a lejáratkor váltja vissza
Teljes költség	n/a
A lejáratkori hozamra gyakorolt hatás (RIY)	n/a

Ez a táblázat bemutatja a lejáratkori hozamra gyakorolt hatást

Egyszeri költségek	Belépési költségek	n/a	A befektetés kezdetekor Ön által fizetett költségek hatása.
	Kilépési költségek	n/a	A befektetésének lejáratakor történő kilépés költségeinek hatása.
Folyó költségek	Portfólióügyleti költségek	n/a	A termék számára alapul szolgáló befektetésének általunk történő vétele és eladása költségeinek hatása.
	Egyéb folyó költségek	n/a	A befektetés kezeléséért általunk évente felszámított költségek.
Járulékos költségek	Teljesítménydíjak	n/a	A teljesítménydíj hatása. Ezt akkor vonjuk le a befektetéséből, ha a termék felülteljesíti a referenciaértéket.
	Nyereségrészesedés	n/a	A nyereségrészesedés hatása. Ezt akkor vonjuk le, ha a befektetés egy adott százaléknál jobban teljesített.

A BÉT által terhelt tranzakciós díj mellett a KELER KSZF is számít fel díjat a klíringbiztosítás után. A KELER KSZF által terhelt díjakról további információt a KELER KSZF „Díjszabályzatában” a www.kelerkszf.hu weboldalon talál. A terhelt tranzakciós díj mellett a KELER KSZF is számít fel díjat a klíringbiztosítás után. A KELER KSZF által terhelt díjakról további információt a KELER KSZF „Díjszabályzatában” a www.kelerkszf.hu weboldalon talál. A terméket Önnek értékesítő vagy arról Önnek tanácsot adó személy a tranzakciós költségeket Önre terhelheti, illetve egyéb költségeket is felszámíthat. Ebben az esetben az adott személy tájékoztatja Önt ezekről a költségekről, és bemutatja, hogy az összes költség idővel milyen hatással lesz az Ön befektetésére. A befektetési szolgáltató által terhelt díjak magukban foglalják a BÉT és a KELER KSZF díjait is.

Meddig tartsam meg a terméket, és hogyan juthatok hozzá korábban a pénzemhez?

A BUX spread kontraktusoknak a BÉT által nincsen ajánlott tartási ideje, ez a befektető egyéni kockázatvállalási hajlandóságától és befektetési stratégiájától függ. A BUX spread pozíciókat azok lejáratáig bármikor le lehet zárni egy, az eredeti spread ügyletben meghatározott mennyiségre vonatkozó, de azzal ellentétes irányú ügylettel az eredeti spread kontraktusban, vagy két, az eredeti spread ügyletben meghatározott mennyiségre vonatkozó, megfelelő (ellentétes) irányú ügylettel a spread ügylet alkotó határidős ügyletekben. Ekkor természetesen az ellentétes irányú ügyletnél is felmerülnek az előző pontban felsorolt költségek.

Hogyan tehetek panaszt?

Amennyiben a termékkel kapcsolatban kérdése, panasz merülne fel úgy kérjük keresse a BÉT Információs Központját az info@bse.hu e-mail címen, a 1525 Budapest, Pf. 8. levélcímen vagy a +36 1 429 6700 telefonszámon. Ezen felül a termék értékesítőjénél tehet panaszt az általa közzétett panaszkezelési szabályzata szerint, illetve a Magyar Nemzeti Banknál Telefon: + 36 80 203 776, ugyfelszolgalat@mnbb.hu, Levélcím: 1534 Budapest BKKP Postafiók: 777.

További fontos információk

A termékkel kapcsolatban további információkat talál a BÉT honlapján (www.bet.hu). Az egyes kontraktusok leírását a Terméklista, a BÉT által terhelt díjakat pedig a „Rendelkezés a Tőzsde által alkalmazott díjakról” tartalmazza. A termék kereskedéseinek feltételeit a BÉT Általános Üzletszabályzatának 5. Könyve (Kereskedési Szabályok) tartalmazza.